

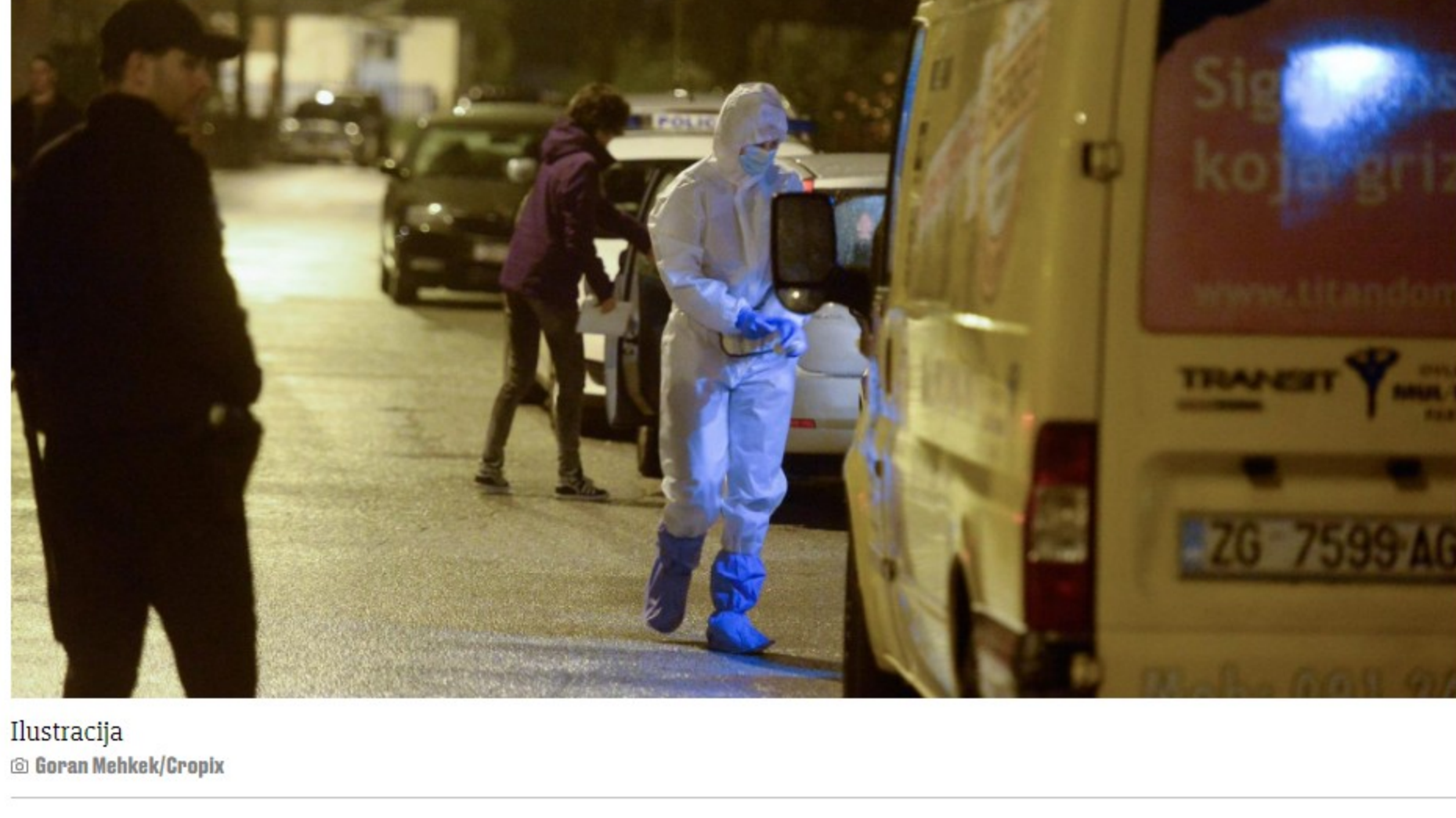
DRUŠTVO I KRIMINAL

Tijekom pandemije dogodila nam se eksplozija nasilja u obitelji, žrtve su uglavnom žene

Po policijskoj statistici, nasilje u obitelji se najčešće događa sredinom tjedna, a 61,64 posto počinitelja ima završenu srednju školu.

Piše: Dušan Milišević Objavljeno: 28. listopada 2021. 21:43

Share Twitter Email

Ilustracija
© Goran Mehkek/Orpplx

OGLAS

COVID 19-BRZO ANTIGEN TESTIRANJE

Radno vrijeme
od 7.00 do 22.00
od ponedjeljka do nedjelje i praznicima

Bez prethodnih najava
Rezultat za 15 minuta

svitalife

Test centri u Zagrebu **KLIKNI**

Tijekom pandemije nastupio je značajan porast nasilja u obitelji kaznene prirode, žene su i dalje, u velikoj većini, žrtve nasilja u obitelji. U posljednje dvije godine broj femicida (ubijenih žena) veći je za 50 posto u dva ključna parametra - u broju ukupno ubijenih žena i u broju žena ubijenih od strane intimnih partnera. Ovo je podatak iz izvješća Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova od ožujka 2021. godine. U 2020. godini ubijeno je 19, u 2019. godini devet, a u osam mjeseci 2021. godine osam žena. U 2020. prijavljeno je 1578 kaznenih djela nasilja u obitelji što je za 39,2 posto više u usporedbi s 2019. godinom kada je bilo zabilježeno 1.134 takvih djela.

Broj prekršaja nasilja u obitelji u 2020. godini je 9888, odnosno za 7,4 posto manje u usporedbi s 2019. godinom, kada je bilo 10.674 oštećenih. Međutim, taj pad i manji broj žrtava pripisuje se činjenici što su neka obilježja nasilja iz prekršajne prešla u kaznenu zonu odgovornosti. Prema spolu, u 2020. godini 6.270 žrtava je ženskog spola, a u 2019. godini bilo ih je 6.929. U 2020. godini 3.618 oštećenih bilo je muškog spola, a godinu ranije njih 3.745.

Tijekom prvog vala pandemije skloništa i osoblje koja pruža usluge žrtvama nasilja bili su preplavljeni povećanim brojem zahtjeva za smještajem i uslugama; osjećali su se nespremni pružiti daljnjsku podršku i bili su zabrinuti zbog zaštite osobnih podataka žrtava.

OGLAS

Vrhunska Rog serija

Otvori

Links

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova od travnja do rujna 2020. godine, u odnosu na isto razdoblje 2019. godine, ukupni broj počinitelja smanjio se za 11,2 posto, a žrtava za 6,3 posto, no u prvih devet mjeseci 2020. godine zabilježen je porast kaznenih djela nasilja u obitelji za 43,4 posto u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Zaštita žrtava nasilja u obitelji sve više ostvaruje se u okviru kaznenog zakonodavstva.

Policija priznaje da je ograničavanje fizičkih i socijalnih kontakata utjecalo na povećani rizik nasilja nad ženama u obitelji, osobito nad prema ranjivim članovima obitelji; djeci, starijima i osobama s invaliditetom.

“Tamna brojka” neprijavljenih prekršaja

Zagreb, kao glavni grad i grad s najviše stanovnika generira i najviše svih oblika kriminaliteta, pa tako i kad se radi o nasilju u obitelji. Jedan je statistički podatak posebno uočljiv, a to su prekršaji kršenja Zakona o obitelji. U pandemijskoj 2020. godini u Zagrebu je zabilježeno 1.998. prekršaja nasilja u obitelji, odnosno 101 ili 4,8 posto manje u usporedbi s 2019. godinom. Kako se kreće ta statistika u ovoj godini nema podataka. Prekršaji svadom, vikom ili na sličan način kojih je bilo 1.218 odnosno čak 23,2 posto, kao i prekršaji svađe, su prekršaji koji su često po mjestu počinjenja nastali tijekom obiteljskih svađa. I pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, ali i pučka pravobraniteljica, ali i udruga za zaštitu žrtava nasilja u obitelji često upozoravaju kako policija nerijetko prijavljuje i žrtvu i počinitelja nasilja u obitelji, ako ih zatekne u svađi.

Po policijskoj statistici, nasilje u obitelji se najčešće događa sredinom tjedna, u srijedu, a po obrazovnom statusu počinitelja 61,64 posto ih ima završenu srednju školu, njih 21,92 posto osnovnu školu, dok je 16,41 posto počinitelja visoko obrazovano.

Prema pokazateljima u prvih osam mjeseci 2021. godine uočeno je smanjenje ukupnog broja slučajeva nasilja u obitelji za 16,7 posto u odnosu na isto razdoblje lani, no istodobno je povećan broj kaznenih djela iz područja nasilja u obitelji za 14,7 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Promatrajući statistike samo za četiri najveće policijske uprave, zagrebačku, splitsko-dalmatinsku, primorsko-goransku i osječko-baranjsku uočljivo je da se kaznena djela i prekršaji nasilja u obitelji vode različito ili se uopće ne prikazuju.

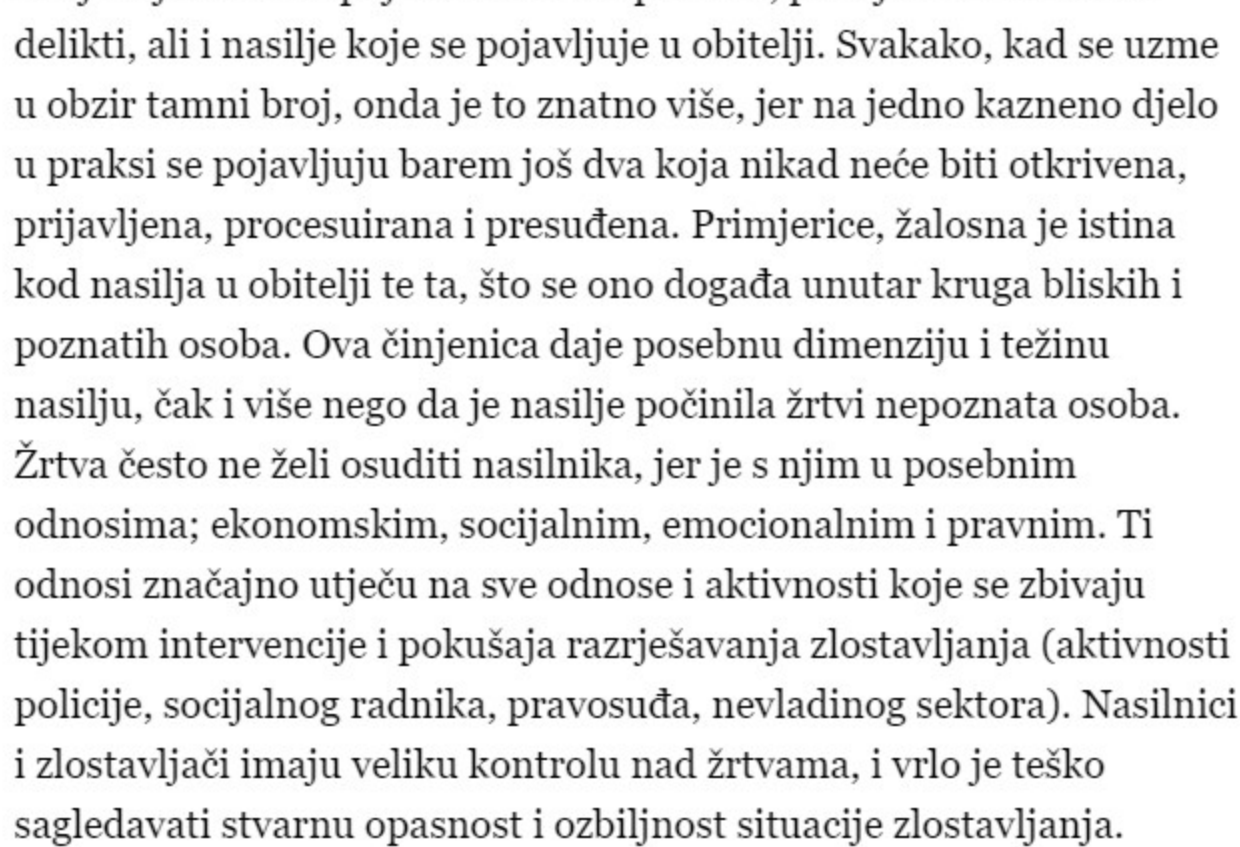
Što će riješiti obiteljski sudovi?

PU splitsko-dalmatinska u svom izvješću za 2020. godinu nema posebno izdvojenu kategoriju nasilja u obitelji koje se može podvesti pod kategoriju kaznenih djela ili prekršaja. Prekršaji protiv javnog reda i mira u koje potpada i dio prekršaja nasilja u obitelji čine 17,2 posto svih prekršaja u Hrvatskoj.

Na području koje pokriva PU primorsko-goranska u 2020. bilo je 406 prekršaja nasilja u obitelji, što je 17,6 posto manje u usporedbi s 2019. godini kad ih je zabilježeno 493.

Tijekom 2020. godine od svih prekršaja iz ostalih zakona kojima se bavila osječko-baranjska policija a bilo ih je 2.143. Najviše ih je evidentirano iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji – njih 589. Iako je ukupni broj tih prekršaja manji za 12,2 posto ne iznosi se podatak kakav je trend kad su posrijedi prekršaji iz Zakona o zaštiti nasilja u obitelji.

“Analizirajući statističke podatke o stanju prijavljenog kriminaliteta, vidljivo je kako su pojedini oblici u porastu, primjerice imovinski delikti, ali i nasilje koje se pojavljuje u obitelji. Svakako, kad se uzme u obzir tamni broj, onda je to znatno više, jer na jedno kazneno djelo u praksi se pojavljuju barem još dva koja nikad neće biti otkrivena, prijavljena, procesuirana i presuđena. Primjerice, žalosna je istina kod nasilja u obitelji te ta, što se ono događa unutar kruga bliskih i poznatih osoba. Ova činjenica daje posebnu dimenziju i težinu nasilju, čak i više nego da je nasilje počinila žrtvi nepoznata osoba. Žrtva često ne želi osuditi nasilnika, jer je s njim u posebnim odnosima; ekonomskim, socijalnim, emocionalnim i pravnim. Ti odnosi značajno utječu na sve odnose i aktivnosti koje se zbivaju tijekom intervencije i pokušaja razrješavanja zlostavljanja (aktivnosti policije, socijalnog radnika, pravosuđa, nevladinog sektora). Nasilnici i zlostavljači imaju veliku kontrolu nad žrtvama, i vrlo je teško sagledavati stvarnu opasnost i ozbiljnost situacije zlostavljanja. Zlostavljač uglavnom sebe doživljava kao žrtvu onih koje on zlostavlja”, smatra dipl. kriminalist **Dubravko Klarić**.

Dubravko Klarić
© Goran Mehkek/Orpplx

Osnivanje obiteljskih odjela

Za 2022. godinu Ministarstvo pravosuđa i uprave najavilo je osnivanje 15 obiteljskih odjela na općinskim sudovima u sjedištima županijskih sudova i skori završetak Očevidnika počinitelja kaznenih i prekršajnih djela iz područja obiteljskog nasilja

Osnivanjem obiteljskih odjela suci će se specijalizirati za tu vrstu predmeta, a u suradnji s Pravosuđnom akademijom razvit će se novi programi izobrazbe kako bi se suci više senzibilizirali za područje obiteljskog prava, odnosno nasilja u obitelji.

OGLAS

Vrhunska Rog serija

Otvori

Links

Prema izvješću o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja nasilja u obitelji za prevenciju nasilja u obitelji u 2020. godini izdvojeno je ukupno 42.442.771,77 kuna, od čega 39.866.658,09 kuna iz sredstava državnog proračuna, te 2.575.313,68 kuna iz proračuna jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) uprave.

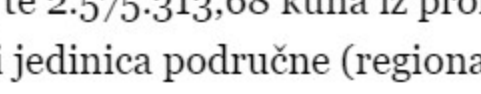
Tijekom 2019. godine posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zaposleno je 73 osoba žrtava nasilja u obitelji, dok je tijekom 2020. godine zaposleno njih 55. U Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2019. godini bilo je uključeno ukupno 10 nezaposlenih žena žrtava nasilja u obitelji, a u 2020. godini ukupno 6 nezaposlenih žena žrtava nasilja u obitelji.

U Bjelovarsko-bilogorskoj, Brodsko-posavskoj, Koprivničko-križevačkoj, Ličko-senjskoj i Osječko-baranjskoj županiji nema fizičkih i pravnih osoba koje bi provodile psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji, odnosno zaštitnu mjeru obveznog psihosocijalnog tretmana, iako ima licenciranih provoditelja

U 2020. godini osnovano je skloništa u županijama u kojima dosad nisu postojala čime u Republici Hrvatskoj djeluje ukupno 25 skloništa za žrtve nasilja. Ovo potonje pak pokazuje da je nasilje u obitelji, iako možda po nekim pokazateljima u padu, pa čak i u doba pandemije, u realnosti puno prisutnije, o čemu mogu svjedočiti i činjenice o potrebi novih skloništa, većem broju počinitelja u raznim tretmanima, ali i žrtava. Ne može se postaviti i pitanje zašto kad je u pitanju nasilje u obitelji, nemamo precizne podatke, te koliko u rizičnim faktorima, što pandemija COVID-a svakako jest, samo po sebi može biti otežavajuće za njegovo suzbijanje. Brojke doduše, same po sebi neće riješiti problem, ali mogu biti značajan pokazatelj, a kad već i one nedostaju, sve to može biti znatno ograničavajuće u rješavanju problema nasilja u obitelji.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

#Kriminalist #Nasilje U Obitelji #Nasilje #Nasilje U Braku

#Kriminal

Želite li dopuniti temu ili prijaviti pogrešku u tekstu?